

La dècada dels anys 1920 veurà els inicis de la pràctica esportiva de la natació a la nostra ciutat. El mateix any 1920 neix el primer Club Natació Mataró.

Entrenaments i competicions es fan aleshores a la mar, en camps acotats amb flotadors. La primera *piscina* esportiva serà el safareig del Molí d'en Llauder...

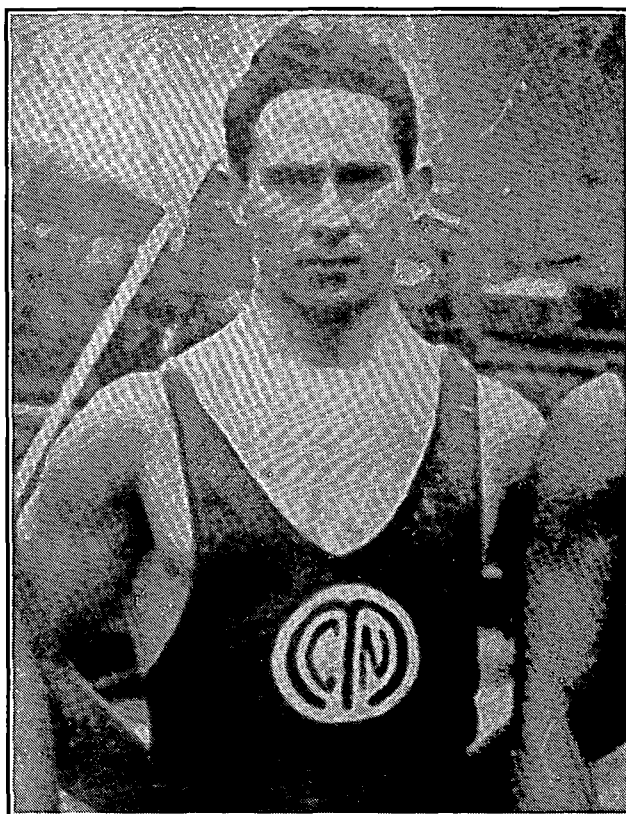
ELS INICIS DE LA NATACIÓ ESPORTIVA A MATARÓ

La pràctica de la natació, com a esport de competició, a la nostra ciutat, no és cosa d'ara. Cal retrocedir fins a l'any 1920, en el qual la natació esportiva arribà a casa nostra.

En aquells temps, els qui volien gaudir del plaer, o la necessitat, de banyar-se, anaven als Banys d'en Teis —*els Blancs*— o als d'en Colom —*els Vermells*— pomposament autodenominats *Baños de pila y oleaje*, recintes instal·lats a la platja durant els mesos d'estiu, amb casetes de fusta que permetien de despullar-se abans de capbussar-se a la mar, o de ficar-se dintre d'uns cubells plens d'aigua temperada, per prendre els *banyos de pila*. Molts mataronins aprenueren a nedar anant del pet d'ones a la bóta, una bóta ancorada a pocs metres de la platja, unida a aquesta per un llibant gruixut, que permetia de prendre un descans en el viatge d'anada i tornada, convenientment assegurats pels suros o carabasses, que es deixaven el dia que semblava que ja se sabia prou de nedar.

Entre els habituals assidus als Banys hi havia un grup de joves, fills de casa bona, d'aquells que aleshores en deien *sportmen*, que després de l'èxit d'un d'ells, en Josep Oriol Tufí, vencedor als 200 m. lliures als campionats de Banca de Barcelona, organitzaren un festival de natació davant dels Banys amb la vinguda del C.N. Barcelona i, gràcies a un donatiu de 300 pessetes del diputat comte de Lavern, de la *Banda de Exploradores de Barcelona*. L'entrada als Banys era de 0,50 pessetes, les cadires a pesseta i les llotges a 12 pessetes.

Animats per l'èxit del festival i assessorats per en Joaquim Cuadrada i Esquerra, mataroní integrat al C.N. Barcelona, que aquell mateix any havia format part de la selecció espanyola de natació als Jocs Olímpics d'Anvers, el grup de joves abans esmentat es reuneix el 24 d'octubre de 1920 al local

Josep Oriol Tufí, introductor de la natació de competició a Mataró.

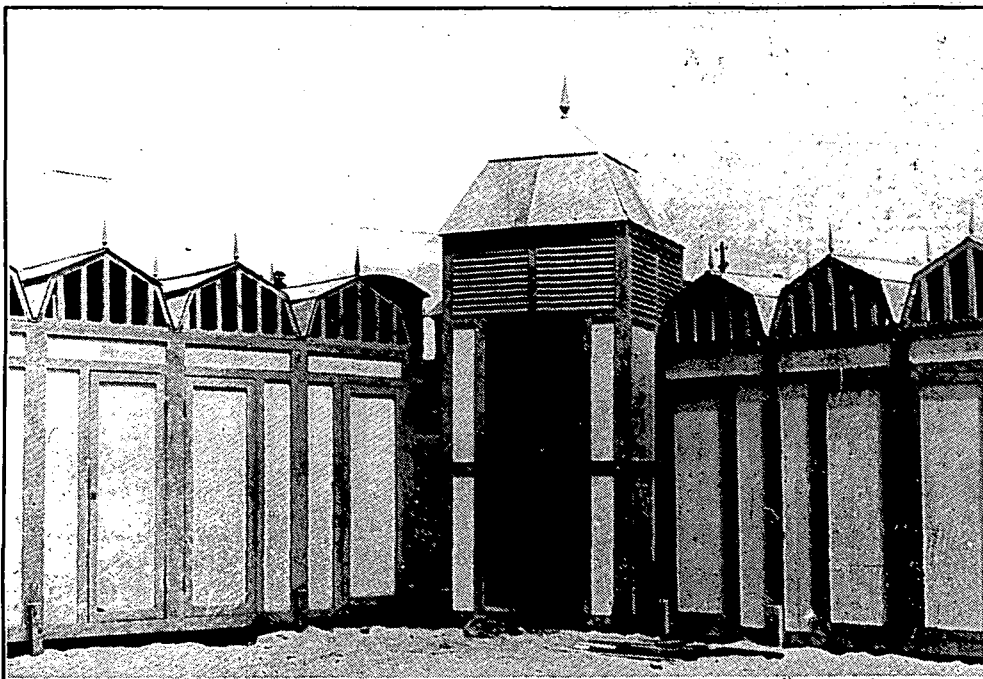
del Centre de Dependents, al pis del cinema Modern a la Riera, i funda el Club Natació Mataró, la primera Junta Directiva del qual queda formada per::

President	Josep Oriol Tuffí
Vice-president	Gaspar Coll
Secretari	Francesc Majó
Conservador	Joaquim Boter
Tresorer	Lluís G. Tuffí
Vocal 1r.	Santiago Fradera
Vocal 2n.	Francesc Casabella

Com a fundadors cal afegir a la llista Joan i Josep Majó, Josep M. Coll i Bres, Lleó Strael, Eduard Gnauck i el seu germà, als quals s'afegiren, quasi d'immediat, Antoni Cabot Bover, el futur alcalde, Miquel Roca, el polifacètic Nani, Carles Sánchez de Bóado, Manuel Cruzate, Manuel Cuadrada, Josep Pons, els germans Lluís i Enric de Caralt, Pepi Fàbregas, Joan Guanyabens, Artur Cirés, Josep M. Gofí, Narcís Albertí i Jesús Quadrada, tots ells, això sí, del mateix estament social dels fundadors.

Banyes d'en Colom. Foto MASMM, col.lecció Mn. Joan Colomé

Banyes dels Marians. Foto MASMM, col.lecció Mn. Joan Colomé

El nou club assolí ben aviat un gran prestigi i fou, l'any 1921, un dels fundadors de la Federació Catalana de Natació, en la Junta de la qual Oriol Tuffí tenia el càrrec d'arxiver.

En aquells temps, només el C.N. Barcelona disposava de piscina esportiva. A Mataró les curses de natació es disputaven a la mar, amb els nedadors guiats per fileres de suros paral·lels a la platja; els partits de waterpolo es feien en un camp de joc, delimitat també per suros, i amb porteries flotants. Jugar-hi requeria l'especial habilitat de saber trobar el moment oportú per tirar a gol contra una porteria en continu moviment. L'àrbitre, des d'una barca, les passava morades per dirigir el joc, que no sempre es desenvolupava dins dels canons de l'esportivitat.

Per superar els inconvenients d'haver-se de desplaçar sovint a Barcelona per poder participar en competicions de la Federació, els dirigents del Club aconseguiren d'homologar com a piscina el gran safareig del Molí d'en Llauder, al Camí del Mig. Amb aquesta

piscina el Club prengué una forta embranzida, i el 1922 quedà campió de Catalunya de waterpolo, 3a. categoria. Fou el primer títol de campió de Catalunya conquerit per la natació mataronina. A més, Santi Fradera queda subcampió de Catalunya de salts de palanca.

Però l'ús de la *piscina* del Camf del Mig no durà gaire i, sense instal·lacions i cansats els components del Club de les contínues dificultats per poder entrenar i competir, el Club Natació Mataró plegà veles a les darreries de l'any 1929.

La llavor per ells sembrada, però, no es perdé. La joventut mataronina havia descobert els al·licients de la natació esportiva i prengué el relleu dels qui plegaven. La majoria ingressà al Club Gimnàstic Mataroní que creà per a ells una Secció de Natació. Dels dos anys d'actuació d'aquesta secció, en sobresurt l'organització del Trofeu Dalmau-Oliveras de waterpolo, que comptà amb la participació de cinc equips, C.N. Colom, Tennis Club, Joventut, Associació Esportiva i Club Gimnàstic; el trofeu el va guanyar el C.N. Colom. La darrera actuació del Club Gimnàstic Mataroní té lloc el 27 d'octubre de 1931, quan els seus nedadors participen a la travessada al port de Barcelona, travessada que ha passat a la història de la natació catalana perquè el seu vencedor, l'Artigas, del C.N. Atlètic, rebé la Copa de mans del president de la nova Generalitat de Catalunya, Francesc Macià.

Amb la desaparició del Club Gimnàstic, una bona part dels seus nedadors s'afilià a la Penya Oratam. Altres prefereixen d'anar a alguna de les Penyes de Natació existents aleshores a la nostra ciutat, Surell, Bròquil, Frescos, Estrellats, Marina, ... Però la decisió més important per al futur és la que prenen els components de la Penya Colom que, eufòrics per la seva victòria al Trofeu Dalmau-Oliveras, decideixen de crear un Club de Natació, i el dia 10 de gener de 1932 funden el nou Centre Natació Mataró, amb Joan Gomis com a president i Antoni Cabot Parera com a secretari.

Les quotes de soci, que ara faran somriure a més d'un, queden fixades en 1,50 pessetes al mes per als majors de 14 anys, i en 0,50 pessetes mensuals per a les senyoretes i els més petits. A finals d'any, en una Reunió General, s'elegeix aquesta Junta Directiva:

President	Joan Gomis
Vice-president	Josep M. Recoder
Tresorer	Bonaventura Amat
Comptador	Réné Bourotte
Vocals	Josep Pons - Salvador Boadas Laureà Puig - Francesc Cuní

És la consolidació definitiva del Centre Natació Mataró.

Pel seu costat, la Penya Oratam pren cada dia més consistència i el mes de març de 1934 ingressa a la Federació Catalana de Natació. Té el seu *camp de joc* a la Càbila, la platja enfront del carrer de la Cooperativa, prop de la caseta de bany del 21è. Regiment d'Artilleria. L'Oratam aconsegueix un conjunt de nedadors i waterpolistes de qualitat que, més d'una vegada, s'imposa al Centre.

Del 1932 al 1936 la natació mataronina viu una època de gran activitat. És el temps dels Roy, Fors, Casals, Blanch, Trias, Junqueras, Espinasa i molts d'altres, que farien la relació inacabable.

Malauradament totes les activitats esportives, la natació entre elles, queden brutalment suprimides el juliol de 1936 per l'esclat de la guerra que, durant prop de tres anys, assola el nostre país.

Les hostilitats acabades, la represa de les activitats, l'adaptació a les normes establertes per les autoritats de la postguerra, les comissions gestores —i depuradores—, són un procés que seria molt llarg d'explicar. El fet és que el Centre Natació Mataró es convertí aviat, i ho és encara, en l'única entitat mataronina de natació. D'aleshores ençà el Centre ha donat a la nostra ciutat, i a la natació catalana i estatal, internacionals i olímpics.

Ara, amb les magnífiques instal·lacions del Centre Natació Mataró, fa dos anys inaugurades, i amb la piscina municipal coberta tan eficaçment remodelada, que permeten, entre molts altres serveis, que els nois i noies de les escoles aprenguin a nedar, el futur de la natació esportiva mataronina sembla assegurat.

I com que el propòsit d'aquest treball era d'intentar fer conèixer els inicis de la natació esportiva a Mataró, és arribat el moment de posar-hi punt i final.

Llarga vida a la natació mataronina.

Joan Ballescà i Prat

FONTS D'INFORMACIÓ.

QUADRADA i CALVÓ, Jesús. *El Club Natació Mataró*.

TUÑÍ, José Oriol. *Inicis de la natación de Mataró*.

BALLESCÀ i PRAT, Joan. *La Natació esportiva a Mataró* (en premsa).